

รายงานการวิเคราะห์การประเมินตนเอง (Self-Assessment) ในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO) ของสถาบันพัฒนาสุขภาพระดับจังหวัด

สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับจังหวัดเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข มีวิสัยทัศน์ คือ “เป็นสถาบันชั้นนำวิจัยและนวัตกรรมสู่การเป็นเมืองสุขภาพดี ในปี ๒๕๖๕” มีพันธสัญญาที่ให้ประชาชน(พันธกิจ) ๔ ประการ ได้แก่ ๑) ผลักดันนโยบายสาธารณะเพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชนเขตเมือง โดยครอบคลุมประชากรเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าว ๒) ดำเนินการตามกฎหมายที่กรมอนามัยรับผิดชอบ รวมทั้งผลักดัน ชี้นำ กำกับและติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานตามมาตรการทางกฎหมาย สาธารณและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๓) พัฒนานองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีการส่งเสริมสุขภาพและสร้างสมดุลอนามัยสิ่งแวดล้อมและถ่ายทอดเป็นแนวทางปฏิบัติงานหรือหลักสูตรให้แก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและประชาชน และ ๔) พัฒนารูปแบบการวิจัยและนวัตกรรม การส่งเสริมสุขภาพและสร้างสมดุลอนามัยสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตเขตเมือง ให้เป็นองค์องค์กรต้นแบบด้านสุขภาพและขยายผลไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่เขตเมืองจังหวัดอื่นๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาองค์กร ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO) โดยเฉพาะด้านความรอบรู้สุขภาพ การพัฒนางานวิจัย นวัตกรรม R2R ควบคู่ไปงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เริ่มต้นเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ และระบาดมาจนถึงปัจจุบัน กรมอนามัยมีหน้าที่ในการดูแลเรื่องอนามัยสิ่งแวดล้อมและอนามัยส่วนบุคคล รวมไปถึงการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ที่จะดูแลตนเองให้ไม่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของท่านผู้บริหารของสถาบันพัฒนาสุขภาพระดับจังหวัด ในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ดำเนินการใน ๒ พื้นที่ ได้แก่ ๑) การดำเนินงานกับภาคีเครือข่าย ๕ กลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมเขตเมือง เช่น สำนักอนามัย ศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักงานแพทย์ โรงเรียน มหาวิทยาลัย สถานประกอบการ ในรูปแบบคณะกรรมการ ชมรม เวทีประชาคม เน้นการมีส่วนร่วมและการสร้างความรอบรู้ในการดูแลสุขภาพ การพัฒนาหลักสูตรการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ กระบวนการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ/การขยายงานสู่เมืองต่างจังหวัด และ ๒) การดำเนินงานให้บริการ เป็น Premium Clinic โดยมีกลไกขับเคลื่อน คือ MCK (Motivation Competency Knowledge) เพื่อให้ประชาชนในเขตเมืองมีสุขภาพที่ดี มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ มีการพัฒนาศูนย์สุขภาพครบวงจรเขตเมือง (Wellness Center) พื้นที่ตั้งสถาบันพัฒนาสุขภาพระดับจังหวัด จังหวัดนนทบุรี

สรุปการดำเนินงานวิชาการ/งานวิจัยในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ และส่งเข้าประกวดในเวทีระดับชาติ/เวทีอื่นๆ ดังนี้

ลำดับ	งานวิจัย/R2R	จำนวน/ปี			
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๑	จำนวนที่ผลิต	๑๘	๓๒	๓๙	๒๙
๒	จำนวนผลงานที่ได้รับรางวัล	๑	๔	๒	๒

สำหรับการประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔ ระหว่างวันที่ ๙-๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมืองได้รับ ๒รางวัล ได้แก่ รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ LIKE Talk Award ประเภทผลงานการจัดการความรู้ และรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒ ประเภท Poster Presentation ซึ่งจากการส่งผลงานเข้าประกวดมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ (๑) งานวิจัยที่ส่งเข้าประกวดส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐาน (๒) การนำเสนอบทคัดย่อ เป็นการตัดหรือคัดข้อความจากบทคัดย่ออีกต่อหนึ่ง (๓) การนำเสนอ Poster ยังไม่สามารถเขียนงานจาก Paper ลงในรูปแบบ Poster ที่สามารถอ่านเข้าใจได้ง่าย ประเด็นเหล่านี้จะนำไปพัฒนาการดำเนินงานต่อไป และในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีผลงานที่ผ่านจริยธรรมงานวิจัยจำนวน ๗ เรื่อง ส่งผลงานเข้าขอรับรางวัล TPSA จำนวน ๕ ผลงาน

HL : ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กลุ่มงานพัฒนาวิจัยและนวัตกรรมได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับบุคลากรสถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ด้านสุขภาพภายในสถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมืองสถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมือง และได้ดำเนินการถ่ายทอดหลักสูตรความรู้ด้านสุขภาพ หลักสูตรการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในผู้ป่วย NCDs ในโครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ (HLO) ผ่าน Key message ขององค์กรแก่บุคลากรศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา ดำเนินโครงการวันที่ ๑๒-๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมเฟื่องฟ้า โรงแรมสบาย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๕๐ คน อีกทั้งได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพความรู้ด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับบุคลากรสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดหลักสูตรความรู้ด้านสุขภาพให้แก่บุคลากรสาธารณสุข ดำเนินโครงการเมื่อวันที่ ๒-๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องชนกัน ชั้น ๒ โรงแรมเอปี่น่า เฮ้าส์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบไปด้วย แพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ นักวิชาการสาธารณสุข และนักเทคนิคการแพทย์ จำนวน ๑๒๐ คน เป็นตัวแทนจากศูนย์อนามัย ๑๒ ศูนย์ และจากสำนักส่งเสริมสุขภาพ ได้มีการถ่ายทอดหลักสูตรความรู้ด้านสุขภาพทั้งหมด ๕ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรสร้างความรอบรู้สร้างลูกคุณภาพ หลักสูตรมิติใหม่โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ หลักสูตรสถานประกอบการรอบรู้ด้านสุขภาพ หลักสูตรการพัฒนาชมรมผู้สูงอายุรอบรู้สุขภาพ และหลักสูตรผู้ประกอบการรอบรู้สุขภาพอาหาร

การจัดการข้อมูล

องค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นองค์กรที่มีการสร้างช่องทางให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันภายในระหว่างบุคลากร ควบคู่ไปกับการรับความรู้จากภายนอก เพื่อเอื้อให้เกิดโอกาสในการหาแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและสร้างเป็นฐานความรู้ที่เข้มแข็ง ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมือง จึงพัฒนาฐานข้อมูล เพื่อให้เกิดการเข้าถึงให้สะดวก รวดเร็ว หลากหลาย รายละเอียดใน <https://mwi.anamai.moph.go.th/th/learning-organization>

สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมือง มีการค้นหาและรวบรวมข้อมูลความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการขับเคลื่อนองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยรวบรวมข้อมูลจากการ

อภิปราย และนโยบายในการนำเสนอผลการปฏิบัติงานในคณะกรรมการพัฒนาวิชาการ คณะกรรมการบริหาร สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง และการสอบถามด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้(ใช้ QR code google form) รายละเอียดใน <https://mwi.anamai.moph.go.th/th/learning-organization> และนำมาประกอบการ กำหนดมาตรการ ความรู้ที่มาใช้

มาตรการที่กำหนดตามกลยุทธ์ PIRAB

จากพันธกิจและนโยบายของกรมอนามัย ที่ถ่ายระดับมายังสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง และจากการวิเคราะห์การดำเนินงานของสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง นำมากำหนดมาตรการขับเคลื่อนองค์ตาม กลยุทธ์ PIRAB ดังนี้

ลำดับ	มาตรการ	เหตุผลการกำหนดมาตรการ
๑.	ขับเคลื่อน และ สนับสนุนการดำเนินงานวิจัย R2R การจัดการความรู้ นวัตกรรม ผลงานรางวัลเลิศรัฐ ของสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง	เพื่อชูประเด็นและสนับสนุนให้บุคลากร สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมืองเห็น ความสำคัญของการดำเนินงานวิจัย R2R การจัดการความรู้ นวัตกรรม ผลงาน รางวัลเลิศรัฐ ทั้งกำหนดเป็นตัวชี้วัดของ หน่วยงาน (R,A)
๒.	ขยายการดำเนินงานด้านความรอบรู้สุขภาพ ด้วย หลักสูตรรอบรู้สุขภาพ	เพื่อชักชวนพันธมิตรให้เห็นความสำคัญ และดำเนินงานเรื่องความรอบรู้สุขภาพ (P)
๓.	พัฒนาศักยภาพบุคลากรของสถาบันพัฒนาสุขภาพ เขตเมือง	เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากร (B)
๔.	พัฒนาฐานข้อมูลวิชาการ	เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงความรอบรู้ สุขภาพได้ง่าย สะดวก (I)

การวิเคราะห์ GAPและความรู้ที่นำมาใช้ในการขับเคลื่อนสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมืองในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO)

ในการดำเนินการขับเคลื่อนองค์กรแห่งการเรียนรู้ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการได้ครอบคลุมกับแผนและระยะเวลา แต่พบว่าผลงานที่ส่งเข้ารับรางวัลภาครัฐ(TPSA) ไม่ผ่านการตรวจประเมินรอบที่ ๑ เนื่องจากผลงานยังไม่ถึงผลลัพธ์ ส่วนใหญ่เป็นการพัฒนากระบวนการ ทำนผู้อำนวยกาฯ จึงมีนโยบายให้มีการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยเพื่อการผลิตผลงานวิจัยอย่างมคุณภาพ และให้ใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อถอดบทเรียนและพัฒนาต่อยอด และให้ศึกษาวิธีการเขียนรายงาน เถกณฑ์การพิจารณา ซึ่งกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมอนามัยสื่อสารว่าให้ใช้เกณฑ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รวมถึงการพัฒนาการพัฒนานวัตกรรม ในการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	ประเด็นความรู้	เหตุผล
๑.	Health Literacy ความรอบรู้ด้านสุขภาพ	เพื่อพัฒนา ปรับปรุง ขยายและยกระดับ ความรอบรู้สุขภาพ ตามยุทธศาสตร์ชาติ (แผนแม่บทที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี แผนย่อยที่ ๑๓.๑ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพฯ
๒.	การพัฒนาพัฒนางานวิจัย/นวัตกรรม	กรมอนามัยเป็นกรมวิชาการ และงานวิชาการของสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมืองได้มาตรฐาน ถูกนำไปใช้ประโยชน์

ความรู้ที่นำมาใช้

๑. การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย : รศ.ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง
๒. Health Literacy ความรอบรู้ด้านสุขภาพ: รองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญเมือง แก้วคำเกิง
๓. ความรอบรู้ด้านสุขภาพ(Health Literacy) : นายแพทย์เกษม เวชสุธานนท์
๔. การพัฒนาหลักสูตรสร้างเสริมความรอบรู้สุขภาพสำหรับบุคลากรสุขภาพ
รศ.ดร.ขวัญเมือง แก้วคำเกิง
๕. เทคนิคการเขียนใบสมัครรางวัล : นายกิตติณัฐ พนมฤทธิ์